

Kuuntele ja kannusta yläkoululaista- vanhempien keskustelutilaisuus

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

MLL | 2025
Ella Tapanainen

LAPSET ENSIN

Kun olit nuori:

- Mitkä olivat lempivaatteesi?
- Missä vietit kesälomasi?
- Mitä musiikkia kuuntelit? Millä välineillä?
- Miten kavereiden kanssa sujui?
- Mitä kouluaineita rakastit – ja mitä inhosit?
- Mitä asioita pidit tärkeinä silloin?

A group of young people are running on a set of concrete steps. The image is cropped to show only their lower bodies and legs. On the left, a person in black pants and dark sneakers is running. In the center, a person in white sneakers is running. To their right, a person in black and white patterned leggings and black sneakers with red accents is running. On the far right, a person in black pants and white sneakers is running. The text "Mikä on ihaninta
nuoressasi juuri
nyt?" is overlaid in white, sans-serif font across the middle of the image.

Mikä on ihaninta
nuoressasi juuri
nyt?

Millaista on olla nuori?

Varhaisnuoruus 11-14v.

- Fyysiset muutokset
- Tunne-elämä
- Ajattelu
- Suhteet

Keskinuoruus 15-18

- Identiteetti
- Irtiotto vanhemmista
- Itsenäistyminen

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Nuori kokee intensiivisesti

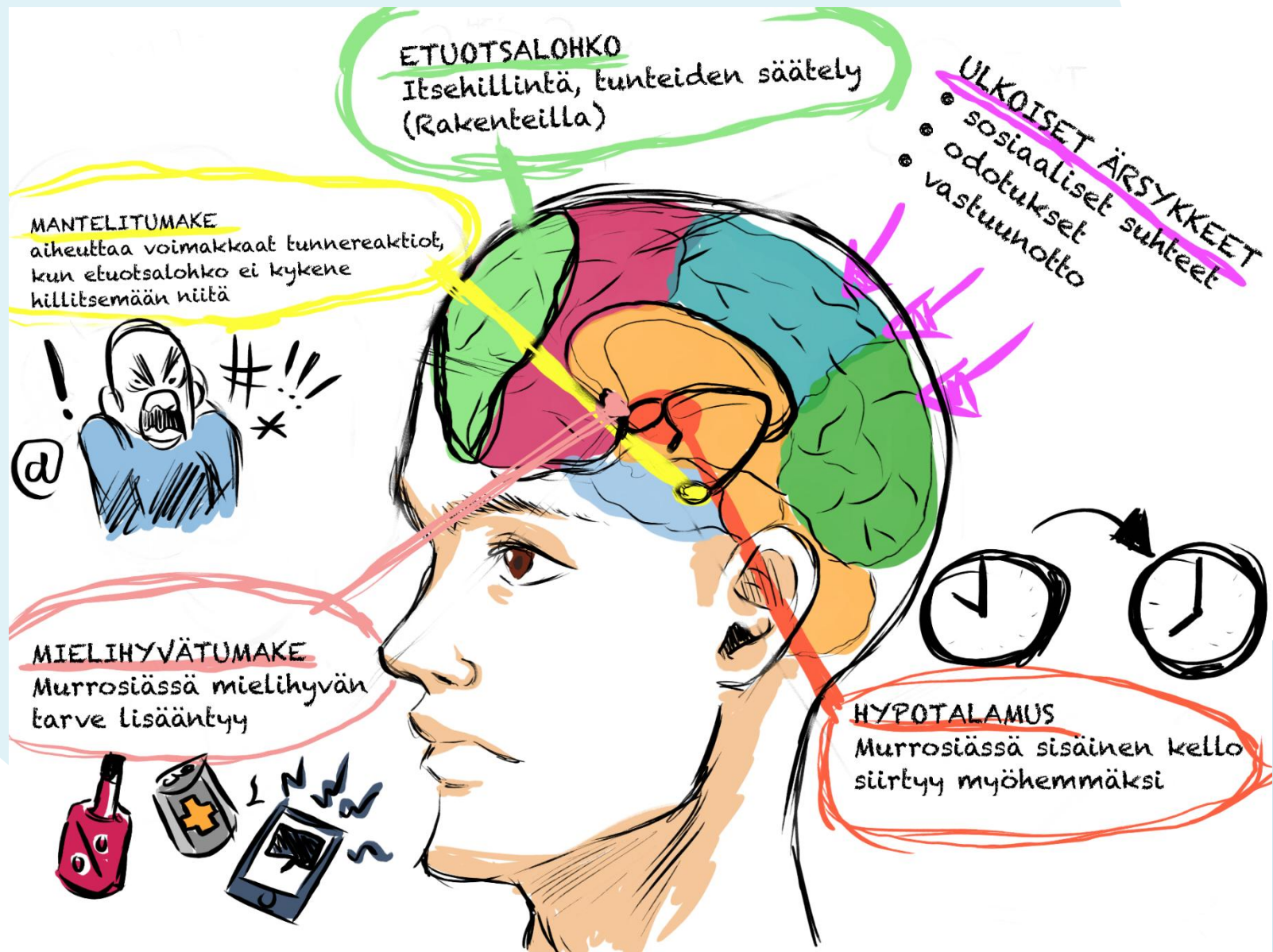
- Kaverit ovat muuttuneet tosi paljon. Pitäisikö minunkin?
- Kuka minä olen? Pitäisi olla "jotain"! Olisinpa suosittu.
- Miksi olen näin ruma!
- Kaikilla muilla on jo tyttö/poikaystävä.
- Vihdoin se huomasi minut! Ehkä se ei pidäkään ihan idioottina.
- Miksi sanoin noin, nyt hävettää!
- Voinko mennä noiden pöytään istumaan?
- Jos olisin samanlainen kuin nuo, ei ehkä kiusattaisi.
- Miten voisin näyttää itsevarmalta? Pitää näyttää, ettei kiinnosta.
- Mitä se tuolla tarkoitti? Tykkääkö se minusta oikeasti?

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Muodollinen
oppimisympäristö

Epämuodollinen
oppimisympäristö

Lapsuudesta
luopuminen

Hämmäntävä
muutos

Tulevaisuuden
haaveet

Pienryhmä- keskustelu

- Oletko huomannut **vanhemmuudessa** jotain asioita, jotka **eivät** oikeastaan muutu, vaikka lapsi onkin jo murrosikäinen?
- Entä oletko huomannut onko **suhde lapseesi** muuttunut, kun hän on kasvanut nuoreksi?
- Mistä olet suhteessanne iloinen?

A close-up photograph of two young women looking upwards with expressions of curiosity and wonder. The woman on the left has dark, curly hair and is wearing a white headband. The woman on the right has light brown hair. The background is dark, and the lighting is soft, highlighting their faces. Overlaid on the image is white text in a clean, sans-serif font.

Millaisista
asioista nuori
voi päättää
itse?

Vanhempi puuttuu tilanteeseen ja ottaa vastuun

- koulunkäynnin laiminlyönti
- unen tai ravinnon laiminlyönti
- ahdistus, masennus, itsensä vahingoittaminen
- toisten henkinen tai fyysinen loukkaaminen
- päihteidenkäyttö
- lakien ja asetusten rikkominen

Vanhempi ja nuori yhdessä neuvotellen

- harrastukset
- rahan- ja mediankäyttö
- sopiva kielenkäyttö
- turvallinen kotiintuloaika
- kotityöt
- kavereiden tai seurustelukumppanin yöpyminen

Kysy nuoren näkemys.

Kuuntele, miksi hän ajattelee näin.

Harkitse omaa kantaasi asiaan.

Sopikaa selkeästi, miten tehdään.

Nuori voi päättää itse

- ulkonäkö
- kaikkien tunteiden ilmaisu
- oman huoneen sisustus
- mielipiteet
- kiinnostuksen kohteet

Millainen oikeastaan olen?

Mistä asioista pidän?

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Pienryhmä- keskustelu

- Millaisissa **tilanteissa** teillä syntyy parhaita keskusteluja nuoren kanssa?
- Mitä arvelet, millaiset keskustelut kanssasi **olisivat** nuorelle tärkeitä?
- Mitä arvelet, millaisista asioista nuoren on **helppo** puhua sinulle?

A photograph of three young women lying down, smiling at the camera. The woman on the left has dark skin and curly hair, wearing a white shirt. The woman in the middle has light skin and blonde hair, wearing a maroon t-shirt. The woman on the right has light skin and blonde hair with freckles, wearing a maroon t-shirt. They are lying on a dark red patterned surface. The text is overlaid in the center.

**Nuorella on oikeus yksityisyyteen,
mutta aikuisen tulee olla lämpimän
kiinnostunut hänen kuulumisistaan.**

Reviiri: miten menet sisälle nuoren huoneeseen?

- Koputatko vai marssitko sisään?
- Mitä sanot ensimmäiseksi?
 - ”Miten täällä on aina tällainen sotku?”
 - Vai jotain muuta?
- Jos nuori jakaa huoneen sisaruksen kanssa, miten silloin huolehditte omista reviireistä?

**Onko kodissanne aikuisten
reviirejä?**

**Saako olohuoneessa ja
keittiössä lojua nuoren
tavaroita?**

Mitä ihmettä nuoren mielessä liikkuu?

- Nuori esimerkiksi ilmoittaa lopettavansa pitkäaikaisen harrastuksen.
- Miten reagoit?

Pienryhmä- keskustelu

Aikaa 5min.

Keksikää mahdollisimman monta erilaista tapaa reagoida.

Reagoititavan ei tarvitse olla kenellekään teille tyypille tapa reagoida.

Mitä luultavasti vastaisit?

Mielenkiintoinen idea.
Oletko ajatellut aloittaa
jonkin uuden
harrastuksen?

Kauhea vaiva! Että
pitää nyt alkaa
uutta harrastusta
keksimään.

Kiva! Aloitetaanko
jokin yhteinen
harrastus?

Vai on joku sun
kaveris pistänyt
päähäsi tällaisia
hullutuksia.

Jaahas. Taas joku
viikon villitys.

Mutta saatko sitten
tarpeeksi
liikuntaa/mielekästä
tekemistä arkeesi?

Hienoa! Onkin
varmasti aika
kokeilla jotakin
muuta.

Sitten olisi hyvä, jos
suunnittelet itse
mitä seuraavaksi alat
harrastaa.

Minäkin voisin
miettiä uuden
harrastuksen
aloittamista.

Mutta ennen
kun reagoit...
Pyydä: Kerro
lisää.

Nuoren vanhemmuutta...

Olihan Jere pois
puhelimelta klo
22 mennessä?

Ilmoittaudutaanko
riippikouluun vai
protuleirille?

Peruuta tiistain
harjoitukset.

Hammasrautojen
sovitus
keskiviikkona

Muista hakea
mummolle
lääkkeet ja viedä
vaari
kuntoutukseen

Ostetaan
talvikengät kokoa
44

Muista vastata
kyselyyn
Wilmassa!

Muista ilmoittaa
Jere turnaukseen!

Kerätään rahaa
leirikouluun: leivo
pullaa myyntiin.

Olisi työasiatkin
hoidettavana.

Onko fysiikan
kokeeseen
luettu?

Mistä
työharjoittelu-
paikka?

Kasvatus-
keskustelu
tiistaina klo 10

Ostetaanko lippu
festareille vai ei?

Ja vois muuten
olla parisuhdekin.

Muista synttärit
viikonloppuna

8. Luokan
vanhempainilta
torstaina

Varmista, että
kotona on
välipalaa

Saako Jere mennä
Villelle koko
viikonlopuksi? Onko
kaverin vanhemmat
kotona?

Nuoren vanhemmuutta...

- Tehkää teidän perheellenne mahdollisimman sopivat arkirutiinit.
- Riittävän hyvä vanhemmuus on oikein hyvä!
- Pidä huolta, että saat itsekin levätä ja tehdä itselle mieluisia asioita.
- Kun arki tuntuu joskus hurjalta, juttele siitä muiden aikuisten kanssa.
- Myös kuraattorin, kouluterveydenhoitajan tai perheneuvolan kanssa voi jutella, jos nuoren asiat tai oma jaksaminen mietityttävät. MLL:n vanhempainpuhelin palvelee näissä asioissa.

Tukea ja tietoa vanhemmille

Anonyymia ja luottamuksellista tukea vanhemmalle. Vanhempainpuhelin p. 0800 92277 ja chat auki viitenä päivänä viikossa

www.vanhempainnetti.fi,
www.mll.fi/lapsetjamedia,
www.mll.fi/nuorisoneuvola

"Mä en enää tiedä, mitä tekisin tuon teinin kanssa. Ei se kuuntele mitään, mitä sille puhun. Meneeköhän tämäkin ilta riitelyksi.."

"Kiitos että kuuntelit. En ole koskaan ennen uskaltanut kertoa kenellekään, miten raskaalta tämä vanhemmuus minusta välillä tuntuu."

Tukea ja tietoa lapsille ja nuorille

Anonyymia, luottamuksellista
tukea vuoden jokaisena päivänä

Tietoa ja keskusteluja:
www.nuortennetti.fi

"Me luetaan just
bilsankokeeseen.
Haluutko kuulla mitä
tähän koealueeseen
kuuluu?"

"No tää kiusaaminen on jatkunu jostain
tokalta luokalta. Viimesin oli, että musta
otettiin salaa kuvia ja laitettiin luokan
watsappiin."

"On jotenki tosi
vaikee olla. Tuntuu et
ketään ei vois
vähempää kiinnostaa
oonko ees elossa"

Soita
116 111.
Chattaa
nuortennetti.fi

Millaisissa tilanteissa teidän
perheessänne on yhteisiä ilon
hetkiä?

Palaute

www.mll.fi/koppa

Kouluttajanumero 240

Kiitos!

